

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Aanvraag aanvullend uitvoeringskrediet vervanging WKK's rwzi's Assen en Scheemda Nummer: 25-143365	Agendapunt: 7
--	---------------

DB: Ja 14-1-2025	BPL: Nee	FAZ: Nee	VVSW: Ja 29-01-2025	AB: Ja 12-2-2025
----------------------------	-----------------	-----------------	-------------------------------	----------------------------

Opsteller:	Opdrachtgever: Martin Timmer	Portefeuillehouder: Martijn van Mensvoort
-------------------	--	---

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☒ Juridisch ☒ Financieel ☐ Staf ☒ Communicatie ☒ ICT / Beveiliging
--

Externe betrokkenen: -	Reden: -
----------------------------------	--------------------

Samenvatting: In 2018 is het project vervanging WKK rwzi's Assen en Scheemda gestart met een uitgebreide voorbereiding. In 2021 is direct na het vrijgeven van het uitvoeringskrediet het werk gegund en zijn de werkzaamheden gestart. Als gevolg van kostenverhogende omstandigheden is er onvoldoende ruimte om binnen het beschikbare uitvoeringskrediet het project af te ronden.
--

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Ja Door de hogere investeringskosten stijgen de kapitaallasten ook. Er wordt rekening gehouden met een extra kapitaallast van € 210.000,-. Voor een deel is deze verhoging van de kapitaallast al verwerkt in de MJR 2025-2029 (extra investering WKK Scheemda € 960.000,- en WKK Assen € 160.000,-). Het resterende deel van deze extra kapitaallast zal in de eerstvolgende actualisatie van de meerjarencijfers worden verwerkt.

AB-voorstel: Een aanvullend uitvoeringskrediet beschikbaar stellen van: <ul style="list-style-type: none">- € 175.000,- voor het realiseren van de vervanging van de WKK rwzi Assen en- € 2.200.000,- voor het realiseren van de vervanging van de WKK rwzi Scheemda.
--

Bestuursvoorstel

Bijlagen: Nee

Ter inzage AB: Ja

Onderwerp(en):

- Bestuursvoorstel 4 juli 2018 Voorbereidingskredietaanvraag vervanging WKK's rwzi's Assen en Scheemda
- Bestuursvoorstel 17 maart 2021 Uitvoeringskredietaanvraag WKK's Assen en Scheemda
- Bestuurlijk informatiestroom inzake de vervanging van de WKK's op de rwzi 's Assen en Scheemda

Ter inzage AB bestuurssecretariaat

- Financiële onderbouwing kredietaanvraag vervanging WKK rwzi Scheemda

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf Secretaris-directeur:

Inleiding

Op 4 juli 2018 heeft het AB een voorbereidingskrediet van € 125.000,- beschikbaar gesteld voor het vooronderzoek naar de vervanging van de WKK's op de rwzi's van Assen en Scheemda omdat beide WKK's zowel technisch als economisch afgeschreven waren.

Gedurende deze lange voorbereidingsfase is een variantenstudie uitgevoerd voor de implementatie van een nieuwe WKK op rwzi Assen en Scheemda waarbij verschillende opties en scenario's zijn onderzocht om de meest efficiënte en duurzame oplossing te vinden. Daarbij is ook breder gekeken naar andere mogelijke oplossingen, zoals het stoppen met vergisten in combinatie met de WKK's of een alternatief, het produceren van groengas (zie hiervoor het kopje eventuele alternatieven) of een WKK middels het concept van modulaire bouw in skids (Een compacte, draagconstructie waarop meerdere apparaten of installaties zijn gemonteerd) in de groene weide in plaats van 1:1 vervanging in de bestaande gebouwen.

De belangrijkste uitkomst van deze variantenstudie was dat vergisten van slib in combinatie met een WKK-installatie voor deze specifieke locaties de meest efficiënte en duurzame oplossing is, omdat:

- Het vergisten van slib uit afvalwater het volume van dat slib met 30% vermindert. Door deze vermindering bieden we ook 30% minder volume aan bij de eindverwerker die ons slib verder verwerkt en daarmee geven we ook 30% minder geld uit aan de slibeindverwerking;
- Een WKK biogas als brandstof gebruikt. Dit biogas ontstaat als bijproduct bij het vergisten van slib. De WKK produceert met behulp van dit biogas een grote hoeveelheid elektriciteit en warmte. De warmte wordt gebruikt voor het op temperatuur houden van de gisting (37 graden Celsius). De elektriciteit wordt grotendeels op de rwzi direct gebruikt. Dit is gunstig, zowel in termen van kostenvoordeel voor het waterschap, als in het halen van energie- en klimaatdoelen (energie neutraal) van het waterschap, als ook qua bijdrage aan de maatschappelijke doelen in het licht van de algehele energietransitie en tegengaan van klimaatverandering. Door biogas te gebruiken in plaats van fossiele brandstoffen, wordt de uitstoot van broeikasgassen vermindert, wat helpt bij het bestrijden van klimaatverandering;
- Een bijkomend voordeel is dat een WKK zorgt voor een stabiele energievoorziening op de rwzi omdat hij niet afhankelijk is van energienet (noodstroom). Verder veroorzaken we hierdoor minder schommelingen in het energienetwerk omdat we de energie die we opwekken zelf gebruiken en daarmee veel minder onttrekken aan het energienetwerk.

Op basis van de uitkomsten uit de voorbereidingsfase is op 17 maart 2021 door het AB een uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld voor de variant 1:1 vervanging van de WKK's, inclusief een biogasconditioneringsinstallatie en een biogasketel op de rwzi Assen en Scheemda in de bestaande gebouwen van € 5.490.000,- (onderverdeeld in € 3.052.000,- voor de rwzi Assen en € 2.438.000,- voor de rwzi Scheemda).

In 2021 is direct na vrijgave van het uitvoeringskrediet de opdracht gegund aan één aannemer en zijn de werkzaamheden gestart.

De vervanging van de WKK rwzi Assen is inmiddels in technische zin afgerond en operationeel en de uitvoering van de vervanging van de WKK rwzi Scheemda moet nog beginnen (het voorlopig ontwerp hiervoor is gereed en enige voorbereidende werkzaamheden bij de rwzi Scheemda zijn uitgevoerd).

Het huidige uitvoeringskrediet voor beide locaties is echter niet toereikend meer. Hier liggen twee oorzaken aan ten grondslag. In algemene zin zien we een landelijke trend van geopolitieke spanningen en markt volatiliteit waar we in dit project ook last van hebben, zoals:

1. Prijsontwikkeling;
2. De orderportefeuilles van de aannemers zijn goed gevuld;
3. Het tekort aan goed gekwalificeerd personeel is een groot probleem;
4. De invloed van de Covid19 pandemie;
5. De oorlog in de Oekraïne.

Navraag bij andere waterschappen die soortgelijke projecten in uitvoering hebben leert dat, net als bij ons, ook daar de pijn gevoeld wordt van prijsverhogingen, vertragingen en tekorten aan personeel. Met name in technische projecten in de sectoren Elektrotechniek, Installatietechniek en Werktuigbouwkunde zitten de grote uitdagingen op dit moment.

Daarnaast kunnen we als gevolg van de complexiteit van het project en de gekozen contractvorm (UAV) spreken van een moeizaam traject. Er is veel discussie geweest tijdens de voorbereidings- en de uitvoeringsfase van het project. Er is aanvullend krediet nodig. De aanvraag aan het bestuur ligt met dit voorstel voor, met daarin een toelichting over de achtergronden.

Vervanging WKK rwzi Assen

In 2021 is gestart met de uitvoering van de vervanging van de WKK installatie op rwzi Assen. Er zijn modificaties doorgevoerd op rwzi Assen om te komen tot een goed en veilig werkend systeem. Als gevolg van dit meerwerk en als gevolg van onvoorziene tegenvallers, zoals: veranderende wetgeving, onduidelijkheden in het bestek, aantreffen asbest, leveringsproblemen, en de tijdige beschikbaarheid van personeel heeft dit heeft geleid tot vertraging en extra kosten in het project. In algemene zin zijn de laatste jaren de kosten van realisatieprojecten flink gestegen. De aannemer kan de hier genoemde stijging van prijzen van grondstoffen, materialen en producten en stijging van loonkosten aan ons, de opdrachtgever, doorberekenen. Dit kan zij doen op grond van artikel 47 uit de Uniforme Administratieve Voorwaarden van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV2012).

Naar aanleiding hiervan hebben in de loop van 2023 diverse gesprekken met de aannemer plaatsgevonden over de ontstane vertragingen en kostenverhogingen. Gezien het belang van beide partijen en om een mogelijk juridisch geschil te voorkomen, is uiteindelijk tot een werkbaar alternatief gekomen, waarbij de meerkosten van € 430.000,- deels door de opdrachtgever (€ 215.000,-) en deels door de opdrachtnemer (€ 215.000,-) zijn betaald.

Door de volledige inzet van de post onvoorzien WKK rwzi Assen leidt dit tot een uiteindelijke overschrijding op het (deel)budget in Assen van € 175.000,-.

Voor de afwikkeling van het projectdeel vervanging WKK Assen wordt derhalve een extra krediet van € 175.000,- aan het algemeen bestuur gevraagd.

De prijsstijgingsproblematiek is op 29 juni 2022 aan de orde geweest in het AB, waarbij het ging over de gevolgen van prijsstijgingen bij projecten. U heeft toen een krediet van € 2.100.000,- ter compensatie beschikbaar gesteld voor projecten met exceptionele prijsstijgingen die in de loop van 2022 en 2023 zouden worden uitgevoerd, om hiermee extra kredietruimte te geven.

In de voorjaarsrapportage 2024 (AB 3 juli 2024) is het restantkrediet van € 1.400.000 hiervan vrijgevallen. De voorwaarden uit deze regeling prijsstijgingen passen niet volledig op de prijsstijging van het WKK project omdat dit project feitelijk nog lopend is en anderzijds ook loonkosten onderdeel zijn van de prijsstijging, die in tegenstelling tot materiaal en materieelkosten wel onder de genoemde afspraken vielen. Voor de inzichtelijkheid is ervoor gekozen derhalve geen beroep meer te doen op dit krediet.

Vervanging WKK rwzi Scheemda

Tijdens vorengenoemde besprekingen is door de aannemer aangegeven dat hij de vervanging van de WKK in Scheemda niet meer conform het uitgevraagde bestek binnen de bestaande gebouwen wil uitvoeren, omdat de projectrisico's (doorlooptijd en kosten) te groot zijn en het bouwen conform bestek een zeer zware wissel trekt op de dagelijkse bedrijfsvoering en de projectmedewerkers (intern en extern).

Echter, het besluit om de WKK op rwzi Scheemda te vervangen blijft een goed besluit. Vergisting van slib levert een aanzienlijk kostenvoordeel op. Door deze slibreductie geven we jaarlijks € 750.000,- voor de rwzi Scheemda minder uit aan slibeindverwerking. Verder komt bij de vergisting biogas vrij. Deze kent een nuttige toepassing in de productie van elektriciteit en warmte met een WKK. Hierdoor geven we op de rwzi Scheemda jaarlijks € 200.000,- minder uit. Dit legitimeert de keuze voor het blijven vergisten van slib en gebruik te blijven maken van een WKK.

Als alternatief is de optie van een modulaire bouwwijze voor de WKK, de biogasconditioneringsinstallatie en de biogasketel aangeboden.

Dit betekent dat de installatie wordt opgebouwd uit vooraf geproduceerde modules die op locatie worden geassembleerd. Dit vereenvoudigt het bouwproces en biedt flexibiliteit in het ontwerp.

Hieronder een overzicht waarin een vergelijk wordt gemaakt tussen modulaire bouw en bouwen in een bestaande ruimte.

Aspect	Modulaire bouw	Bouwen in bestaande ruimte
Complexiteit	Eenvoudiger door standaarden	Meer maatwerk nodig
Doorlooptijd	Korter (snelle installatie)	Langer (plaatsgebonden bouwproces)
Risico's op faalkosten	Lager (gecontroleerde productie)	Hoger (Onvoorziene omstandigheden)
Bouwkosten op locatie	Lager	Hoger

Dit alternatief was ten tijde van de voorbereiding van dit project in de periode van 2018 t/m 2020 door ons onderzocht en vanwege het kostenaspect (meerprijs van de raming toen circa € 850.000,-) niet als voorkeursalternatief gekozen. Met de kennis van nu, opgedaan vanuit het project in Assen, waar veel maatwerk nodig was, de doorlooptijd en daarmee de vertragskosten fors zijn opgelopen en veel onzekerheden zijn opgetreden is een heroverweging gemaakt tussen de beide opties.

Na gesprekken met de aannemer waarin we het modulair ontwerp hebben aangepast op onze besteks- en kwaliteitseisen, inclusief de eisen voor de modulaire variant, is het voorlopig ontwerp verder uitgewerkt. Voorgaande is een vereiste om te komen tot een goed en veilig werkend systeem. Op basis van nadere gesprekken met de aannemer bedragen de kosten voor de modulaire vervanging van de WKK op de rwzi Scheemda, inclusief de gestegen prijzen voor materialen, grondstoffen en loonkosten, en de claim voor de vertragskosten ca. € 5 mln. Geconstateerd is dat het huidige beschikbare uitvoeringskrediet voor WKK rwzi Scheemda, van € 2.438.000,- niet toereikend is voor wat de realisatie uiteindelijk zal gaan kosten. Voor de realisatie hiervan is een aanvullend krediet van € 2.600.000,- benodigd. Het totale krediet voor de vervanging van de WKK op de rwzi Scheemda komt daarmee op € 5.038.000,-.

De totale investering in WKK op de rwzi Scheemda van ca. 5 mln. levert een jaarlijkse besparing op van € 950.000,- ten opzichte van de situatie zonder WKK. Bij een gemiddelde looptijd van de WKK van 15 jaar verdient de investering zich binnen 7 jaar terug.

De sterke prijsstijging van € 2.600.000,- ten opzichte van de eerdere inschattingen en de kredietaanvraag zijn ontstaan door:

- Gewijzigde besteksinzichten n.a.v. ervaringen Assen Er zijn noodzakelijke modificaties (meerwerk) doorgevoerd op rwzi Assen om te komen tot een goed en veilig werkend systeem. Voor Scheemda zijn dezelfde noodzakelijke modificaties nodig om ook hier een goed en veilig werkend systeem te komen. Deze aanpassingen leiden tot een kostenverhoging van € 200.000,-
- Claim verdragingskosten door (onder)aannemer(s) Als gevolg van het moeizame verloop van het project heeft de aannemer kosten als gevolg van de ontstane vertraging doorberekend. Dit leidt tot een kostenverhoging van € 215.000,-
- Noodzakelijke eisen aan de modulaire variant. Modulair bouwen heeft voor het waterschap het grote voordeel dat tijdens het plaatsen van de WKK de bedrijfsvoering minder beïnvloed wordt. De uitgewerkte modulaire installatie voldoet aan de door ons gehanteerde besteks- en kwaliteitseisen. Voorgaande is een vereiste om te komen tot een goed en veilig werkend systeem. *Ter illustratie:* de vergistingstank/biogasinstallatie moest in het proces van de vervanging van de WKK op de rwzi Assen acht keer worden stilgelegd en ontgast. Dit geeft een ernstige verstoring in het totale vergistingsproces. Voor deze ontwerp- en uitvoeringmethodiek is destijds vanuit kostenoverwegingen niet gekozen. Ten tijde van de variantenstudie tijdens de voorbereidingsfase voor rwzi Scheemda was de raming € 850.000,- aan extra kosten.
- Kansen bij de modulaire variant. Er is een kans om werk met werk te maken. Dit geldt voor het gedeeltelijk vervangen van het warmteverdeelstelsel en de vervanging van de biogasleiding (bovengronds). Deze kunnen tijdens het project vervangen worden zonder enige verstoring van de bedrijfsvoering. Hiervoor zullen de geplande C-investeringen naar voren gehaald moeten worden. Door gelijktijdige uitvoering kan worden voorkomen dat we in de nabije toekomst op de rwzi op dit procesonderdeel (tijdelijk) stilgelegd moet worden/buiten bedrijf gesteld moet worden. Deze C-investeringen zijn geraamd op € 200.000,-.
- Gestegen prijzen van grondstoffen, materialen, producten en gestegen loonkosten: De prijzen van grondstoffen zoals staal en beton zijn sinds 2021 aanzienlijk gestegen. Dit mede als gevolg van de mondiale coronacrisis en de oorlog in Oekraïne. Deze ontwikkelingen zorgen voor schaarste en toeleveringsproblemen die prijsopdrijvend zijn (indexatie). Daarnaast zijn de lonen in met name de sectoren techniek en de bouw, fors gestegen. Hier speelt ook de krapte op de arbeidsmarkt: er is een tekort aan gekwalificeerd personeel in veel sectoren, zoals IT, techniek en bouw. Dit tekort leidt tot hogere salarissen, langere doorlooptijden en een stijging van projectkosten. Deze gestegen prijzen leiden tot een kostenverhoging van € 1.200.000,-.

De besprekingen met de aannemer, mede gericht op het voorkomen van een (juridische en daarmee kostbare) conflictsituatie en de oriëntatie op mogelijke alternatieven heeft extra tijd gekost in de doorlooptijd van dit project. De uitvoering van de vervanging van de WKK rwzi Scheemda is nog niet begonnen. Het voorlopig ontwerp is al wel gereed en wanneer het aanvullend krediet beschikbaar is kan het definitief ontwerp worden opgesteld om het vervolgens tot uitvoering te brengen. Volgens de huidige planning kan de WKK op RWZI Scheemda in het tweede kwartaal van 2026 operationeel zijn.

Eventuele alternatieven

De sterke prijsstijging voor de uitvoering van de vervanging van de WKK op de rwzi Scheemda vraagt om een nadere beschouwing op eventueel mogelijke alternatieven, te weten:

- **Bouwen WKK conform het originele bestek door huidige aannemer**

Het bouwen conform het oorspronkelijke bestek trekt een zware wissel op de dagelijkse bedrijfsvoering en de projectmedewerkers (intern en extern). Dit blijkt uit de evaluatie van project Assen. Het werk is te complex gebleken waardoor veel kostbare tijd verloren gaat en de onzekerheid in het project toeneemt. Deze tijd en ruimte voor onzekerheid is er niet, er is sprake van urgentie. De aannemer heeft aangegeven de WKK in Scheemda niet meer conform het uitgevraagde bestek binnen de bestaande gebouwen te willen/kunnen plaatsen. Dit is derhalve geen reële optie.
- **Stoppen met de vervanging van de WKK; contract met huidige aannemer verbreken**

Het eventueel ontbinden van de overeenkomst door het waterschap heeft naar verwachting grote financiële en juridische consequenties. De financiële gevolgen van opzegging van de opdracht en het in onvoltooide staat beëindigen van het werk staat omschreven in § 14 lid 10 van de Uniforme Administratieve Voorwaarden van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV2012). Indien de opdrachtgever van deze bevoegdheid gebruikmaakt, heeft de aannemer recht op de aannemingsom, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de niet-voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de hem door de beëindiging bespaarde kosten. De aannemer behoudt tevens de aanspraak op de in de aanneemsom begrepen winstvergoeding. Het afzien van een WKK zal leiden tot significant hogere kosten omdat voor de elektriciteit en warmteproductie een alternatief gevonden moet worden en de installatie gesloopt en verwijderd moet worden. Mocht het tot beëindiging van het contract komen met de huidige aannemer dan ligt er een grote uitdaging in de bedrijfsvoering van de rwzi Scheemda. We hebben 4 mogelijkheden onderzocht en beoordeeld, te weten:

 - a. Stoppen met vergisten op rwzi Scheemda;
 - b. Stoppen met vergisten en alleen ontwateren;
 - c. Bouwen van een groengasinstallatie;
 - d. Storten van het slib.

a. Stoppen met vergisten op rwzi Scheemda en contract met huidige aannemer opzeggen

Het vergisten van slib levert een aanzienlijk kostenvoordeel voor het waterschap op. Jaarlijks geven we zo als gevolg van slibvergisting en biogasproductie op rwzi Scheemda € 950.000,- minder uit. Dit legitimeert de keuze voor het blijven vergisten van slib en gebruik te blijven maken van een WKK. Ook kunnen we dit slib niet verwerken in onze andere twee gistinglocaties, Assen en Veendam. De capaciteit is zeker niet toereikend om dit extra slib te verwerken. Ook bij onze burens is de vergistingscapaciteit onvoldoende en uiterst kostbaar.

b. Stoppen met vergisten op rwzi Scheemda en alleen ontwateren en contract met huidige aannemer opzeggen

Het alternatief om het slib niet te vergisten en alleen maar te ontwateren (met centrifuges of kamerfilterpersen) is kostentechnisch niet haalbaar. Doordat het slibvolume niet wordt gereduceerd zijn de kosten bij de eindverwerker veel hoger dan met vergisting. Daar komt nog bij dat we de niet gereduceerde slibhoeveelheid niet hebben gecontracteerd bij de eindverwerker. Wetende dat de huidige slibmarkt, en dan met name de capaciteit, erg beperkt is, is reductie van slib naast de extra kosten een must. Tevens zal er geïnvesteerd moeten worden in centrifuges of kamerfilterpersen als we zelf willen ontwateren.

c. Bouwen van een groengasinstallatie en contract met huidige aannemer opzeggen

Benutten van biogas voor productie van groen gas (voor levering aan derden) kent een negatieve businesscase. Dit komt mede door de omvang van onze relatief kleine installaties (lage gasproductie). Daar komt ook nog bij dat je de eigen opgewekte energie vanuit een WKK mist en de benodigde energie voor de gisting en overige bedrijfsvoering zelf moet opwekken in het kader van de nieuwe Europese richtlijn stedelijk afvalwater in relatie tot de doelstelling energieneutraliteit. Los van de negatieve businesscase zal ook dit scenario aanbesteed moeten worden in een nogal overspannen markt qua prijzen, capaciteit en arbeidsmarktcrapte in deze specifieke sector.

d. Storten van nat slib

Het storten van nat slib afkomstig van communaal afvalwater is in principe niet toegestaan tenzij alle alternatieve verwerkingsmethoden aantoonbaar onmogelijk zijn en er een expliciete vergunning is verleend. Alternatieven zoals vergisting, verbranding of hergebruik worden sterk geprefereerd en zijn wettelijk verplicht om eerst te onderzoeken.

• **Opnieuw aanbesteden WKK conform bestek**

Het eventueel ontbinden van de overeenkomst met de huidige aannemer en het aantrekken van een nieuwe aannemer door het waterschap heeft naar verwachting grote financiële en juridische consequenties en de doorlooptijd flink zal verhogen omdat er dan opnieuw Europees aanbesteed moet worden. Er is in de huidige overspannen markt op korte termijn geen capaciteit beschikbaar. Daarnaast zal bij een eventueel nieuw aan te trekken aannemer het prijsniveau naar de huidige marktomstandigheden minimaal op het niveau van de huidige aannemer zitten. Dit mede gebaseerd op het aantal inschrijvingen bij soortgelijke projecten in het land.

Daarbij bestaat dan nog de verwachting van een eventuele schadeclaim wegens contractopzegging van onze zijde (zie de uitleg bij variant stoppen zoals hiervoor is opgenomen). Er is genoeg informatie voorhanden om de besteks-variant WKK rwzi Scheemda in de markt te zetten. Vanuit de in Assen opgedane ervaringen hebben we geconcludeerd dat 1 op 1 vervangen van de WKK een te complex project is. Om die reden zien we met de huidige aannemer al af van deze optie. Opnieuw aanbesteden kost veel tijd, tijd die we niet hebben gezien het feit de oude WKK technisch gezien 'einde levensduur' heeft bereikt en het bevoegd gezag op dit moment nog gedoogd dat de oude WKK nog in bedrijf is. De vraag is of dit met het opstarten een nieuwe aanbestedingsprocedure nog kan worden verlengd.

• **Bouwen WKK door middel van modulaire bouw door de huidige aannemer**

Vanuit de opgedane ervaringen vanuit het project WKK rwzi Assen en de genoemde urgentie hebben beide partijen (opdrachtgever en opdrachtnemer) samen onderzocht of er mogelijke alternatieven denkbaar zijn waarmee we de projectrisico's (doorlooptijd en kosten) kunnen verkleinen. Dit is mogelijk in de vorm van modulaire bouw. Hierbij bouwen we de WKK en toebehoren op braakliggende terrein naast de huidige bebouwing van de WKK (in plaats van vervanging van de WKK in de huidige bebouwing conform bestek).

Het realiseren van de nieuwe WKK op braakliggend terrein op de rwzi Scheemda betekent een groot voordeel in relatie met de wetgeving met betrekking tot biogasveiligheid en de aan te brengen explosieveilighedszoning. Dit omdat het nieuwe deel qua zoning fysiek gescheiden is van de bestaande installaties. Zo ontstaat een veiligere werkplek, wordt de doorlooptijd van het project verkort en heeft dit minder verstoring van het bedrijfsproces tot gevolg.

Het project wordt op deze manier minder complex waardoor de doorlooptijd van het project wordt verkort met minder verstoring van het bedrijfsproces tot gevolg. Hiermee worden de risico's op vertragingen en kostenoverschrijdingen gedurende de uitvoering beheersbaar gemaakt.

Zowel het oorspronkelijke plan alsook de nieuwe plannen voor modulaire bouw zijn getoetst bij het bevoegd gezag (provincie Groningen). Omdat de nieuwe WKK-installatie een hogere energie-

efficiëntie heeft en lagere emissies van schadelijke stoffen veroorzaakt past dit binnen de huidige omgevingsvergunning.

Voor de modulaire bouw van de WKK-installatie is daarnaast getoetst of deze wijziging ook binnen de mogelijkheden van de Aanbestedingswet 2012 valt. Aangezien het hier een toegestane wijziging betreft is hiervoor geen nieuwe aanbestedingsprocedure nodig. Wel zal deze scopewijziging en de hieruit voortvloeiende financiële verhoging bekend moeten worden gemaakt via een verplichte publicatie op Tendersnet in het kader van markttransparantie (o.g.v. artikel 2.163d van de Aanbestedingswet 2012). Het risico dat er iemand reageert wordt gezien het marktsegment en de strakke uitvoeringsperiode als uiterst gering ingeschat.

Voorbereiding bestuurlijke besluitvorming

Door de portefeuillehouders Schoon Water en Financiën is, tijdens het overleg over het bestuursvoorstel, gestuurd op verlaging van het benodigd aanvullend krediet.

Met de directeur van de hoofdaannemer zijn gesprekken gevoerd en nadere afspraken gemaakt over de aanneemsom. Deze afspraken zijn:

- Er is voor € 255.000,- aan werk geschaafd uit het project waaronder de nieuw aan te leggen bovengrondse biogasleiding, de warmteterugwinning richting beluchtingstank, het externe Atex-toezicht en sloopwerkzaamheden.
- Verder zijn er afspraken gemaakt over een vaste prijs voor het project Scheemda. Leidend is het voorlopig ontwerp waarin de bestekseisen al zijn vertaald. Het definitief ontwerp wordt verder uitgewerkt maar dat heeft dus geen consequenties voor de aanneemsom.
- Als gevolg van deze vaste prijsafspraken, en er dus geen discussie meer kan ontstaan over meerwerk, is de post onvoorzien voor Scheemda verlaagd van € 255.000,- naar € 110.000,-. Normaliter wordt 10% van de aanneemsom gereserveerd voor onvoorziene omstandigheden. Omdat het krediet voor Scheemda is verdubbeld en we de post onvoorzien hebben verlaagd met € 145.000,- is het percentage voor de post onvoorzien gedaald naar 2,4%. Mochten er onvoorziene omstandigheden optreden die kosten met zich meebrengen die hoger zijn dan het beschikbare uit de post onvoorzien van € 110.000,- dan zal het AB om extra krediet moeten worden gevraagd.

Financiën

Voor de vervanging van de WKK's op rwzi Assen en rwzi Scheemda is in de AB-vergadering van 17 maart 2021 een uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld van € 5.490.000,-

Dit krediet blijkt door een aantal oorzaken niet toereikend te zijn. De oorzaken zijn de gestegen prijzen voor grondstoffen, materialen, producten, de gestegen loonkosten, noodzakelijke eisen aan de modulaire variant, meerwerk als gevolg van verbetervoorstellen, de kans om aanvullend werk met werk te maken (en daarmee het vooruithalen van vervangingsinvesteringen in het warmteverdeelsysteem en de biogasleiding) en extra kosten als gevolg van vertraging in de werkzaamheden. De oorzaken zijn eerder in dit voorstel toegelicht.

Voor de realisatie van de WKK Scheemda zoals in dit voorstel beschreven zou een aanvullend krediet van € 2.600.000,- nodig zijn. Het totale krediet voor de vervanging van de WKK op de rwzi Scheemda zou daarmee uitkomen op € 5.038.000,-.

Na de hiervoor benoemde gesprekken en afspraken met de hoofaannemer hebben we € 400.000,- van het oorspronkelijk benodigde aanvullende krediet voor de WKK op rwzi Scheemda omgebogen, van € 2.600.000,- naar € 2.200.000,-. De aanvraag voor aanvullend krediet voor Assen blijft € 175.000,-

Het totaal aanvullend krediet, na aanpassing, bedraagt: € 2.375.000,-.

De extra kapitaalslasten voor de vervanging van de WKK's bedragen nu het eerste volle jaar afgerond € 210.000,- en dalen als gevolg van de lineaire afschrijvingsmethode. De kapitaallasten voor het hele project bedragen daarmee het eerste volle jaar € 680.000,- (was € 470.000,-).

Afsluitend

Tijdens de AB veldexcursie op rwzi Scheemda op vrijdag 7 juni 2024 heeft het Algemeen Bestuur uitleg gekregen over de werking van de rwzi in het algemeen en specifiek over de onderdelen slibvergisting, biogas en de rol van de WKK in dit proces. Tevens zijn de afwegingen rondom de modulaire bouw nader toegelicht en is er een bezoek gebracht aan de oude WKK en de locatie van de beoogde nieuwe installatie.

Tussentijds bent u periodiek geïnformeerd over de voortgang van het project, laatstelijk op 03 juli 2024. In de achtergrondinformatie vindt u de bestuurlijke informatiestroom over dit project. Voorgesteld wordt, mede vanwege de urgentie, om het project WKK Scheemda te bouwen middels modulaire bouw met de huidige aannemer en niet conform het huidige bestek.

Het project WKK's is voor ons mede de aanleiding om te zoeken naar een andere aanpak van dit soort minder frequente projecten (een per 15-20 jaar). Omdat we dit soort werk minder vaak in de markt zetten ontbreekt hier ook de ervaring om zelf een bestek te schrijven,

We moeten nadenken over de juiste contractvorm in dit soort minder frequente projecten. Nu hebben we een UAV contract waarbij we het bestek samen met een adviesbureau hebben geschreven. Tegenwoordig zie je vaker dat er een bouwteamovereenkomst wordt afgesloten. Het grote verschil tussen een UAV contract en een bouwteamovereenkomst zit vooral in de verantwoordelijkheden, risicoverdeling en de mate van samenwerking tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Door deze intensievere samenwerking verbetert de samenwerking, flexibiliteit en kostenoptimalisatie, is de verwachting.

Het besluit om de WKK op rwzi Scheemda te vervangen blijft een goed besluit. De totale investering in de WKK op de rwzi Scheemda van € 4,65 miljoen levert een jaarlijkse besparing op van € 0,95 miljoen ten opzichte van de situatie zonder WKK. Bij een gemiddelde looptijd van de WKK van 15 jaar verdient de investering zich binnen zeven jaar terug. Dit legitimeert de keuze voor het blijven vergisten van slib en gebruik te blijven maken van een WKK op rwzi Scheemda.

Voorstel

Het algemeen bestuur voorstellen om een aanvullend uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van

- € 175.000,- voor het realiseren van de vervanging van de WKK rwzi Assen en
- € 2.200.000,- voor het realiseren van de vervanging van de WKK rwzi Scheemda.

namens het dagelijks bestuur,

Jelmer Kooistra
Secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
Dijkgraaf